

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Szerkesztőségi iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchneré felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvehetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 10 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felolós szerkesztő: **Perjéssy Lajos**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdij minden beiktatásért 30 kr. — A nyiltérben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

2. évfolyam.

Vasárnap 1893. évi február 19-én.

8. szám.

Főreáliskolánk államosítása.

Több oldalról hangoztatott óhajtsáknak megfelelően szóról szóra közöljük azon szerződést, mely városunk és az állam közt kötött s melyet minden változtatás nélkül egyhangulag fogadott el törvényhatóságunk.

„Szerződés, mely egyrésztől dr. Klamarik János, miniszteri tanácsos, mint a kir. kincstár képviselője, másrésztől Seemayer János, polgármester, mint szabad kir. Versecz város közönségének megbízottja közt, a verseczi főreáliskola államosítása s illetve állami kezelésbe való átvétele iránt a következőkben kötött:

1. Versecz városa arra kötelezi magát, hogy a verseczi 12510. sz. telekjegyzőkönyvben 1434., (1342–1344) és (1345–1347) helyrajzi számok alatt felvett s a város tulajdonát képező, a jelen szerződéshez fűzött térarajzon megjelölt telken a főreáliskola számára saját költségén a vallás-és közoktatásügyi miniszterium által előlegesen jóváhagyandó tervek szerint épületet emel, azt állandóan jó karban fentartja, ennek bebitorozásához és felszereléséhez egyszer s mindenkorra 15.000 frttal hozzájárul, s úgy az épületet, valamint az iskolának jelen összes tanszerbeli felszereléseit is az államkincstár rendelkezésére bocsátja.

2. Versecz városa kötelezi magát ezenkívül arra, hogy a főreáliskolának állami kezelésbe vételétől kezdve annak állandó fentartásához évi 6000 frttal fog hozzájárulni, mely összeg előre fizetendő évnegyedes egyenlő részletekben lesz a m. kir. állam-pénztárba beszolgáltatandó.

3. Ezzel szemben az államkincstár kötelezőleg kinyilatkoztatja, hogy a mint Versecz városa az első pontban megjelölt kötelezettségének eleget tett, a verseczi városi főreáliskolát a törvényes képesítéssel bíró személyzettel együtt állami kezelésbe illetőleg ellátásba veszi át s azt főreáliskolaként mindaddig fentartja, míg Versecz városa a 2-ik pontban meghatározott kötelezettségének megfelel.

Megjegyeztetik azonban, hogy a mennyiben, a középiskolák szervezetében törvény alapján az idők folyamában netalán változás állana be, — a verseczi főreáliskola oly szervezetű középiskolává fog átalakítani,

a mely szervezetű középiskola a törvény értelmében a reáliskola helyébe lépni fog.

4. Az államkincstár biztosítja, hogy az állami szolgálatba átveendő igazgató és tanárok nyugdíj igényét oly mérvben, a mely mérvben ezen nyugdíj igényük Versecz városával szemben fenállott, az állami nyugdíj kiszabásánál, annak idejében számításba fogja venni.

5. Versecz városa ezennel beleegyezik abba, hogy a verseczi főreáliskola elhelyezésére szolgáló, a verseczi 12510. sz. telekjegyzőkönyvben 1434., (1343–1344) és (1345–1347) és 844., 785 és 786–787. ö. i. számok alatt felvett ingatlanra a kir. kincstár használati joga a városnak minden további meghallgatása nélkül, azzal a fentartással bekebeleztesse, hogy az épületek és tartozékai csak is a főreáliskola, vagy annak ne talán helyébe lépő hasonló intézet céljaira használható.

6. Egyetértőleg megállapítatik, hogy a jelen szerződésből eredő mindazon törvényes lépések, melyek megtételére a kincstár, mint felperes jogosítva lenne, az egyedül általa szabadon választandó s az 1868. évi LIV-ik t. cz. illetve 1881. évi LIX. t. cz. értelmében a sommás eljárásra illetékes bíróságnál a per tárgyának értékére való tekintet nélkül sommás eljárás útján tehetők folyamatba; míg azon vitás kérdések, melyeknél a kincstár mint alperes jelentkezik, csak is a jogügyi igazgatóság székhelyére nézve illetékes bíróság előtt az ügy természetének megfelelő eljárás szerint döntenők el.

7. A főreáliskolai épület és tartozékai után járó közdobeli tartozásokat Versecz városa fogja viselni, a jelen szerződésből származó összes bélyeg és illeték költségeket pedig a szerződő felek egyenlő arányban közösen viselik.

8. Jelen szerződés Versecz városára nézve csak az 1886. évi XXI. t. cz. 5. §-ban körülírt belügyminiszteriumi, az államkincstárra nézve pedig a törvényhozásnak, illetve a nagyméltóságú magy. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium jóváhagyása elnyerésével válik kötelezővé.

9. Mely szerződés két egyenlő példányban kiállítván a felkért tanúk előtt aláíratott.

Versecz t. h. j. f. város közigazgatási állapota az 1892-ik évben.*

A magy. kir. földmívelésügyi miniszteriumhoz beterjesztette Waldherr József, főreálisk. tanár, közzgazd. előadó.

Nagyméltóságú m. k. földmívelésügyi Miniszter Úr!

A következőkben vagyok bátor a f. év első felére, bezárólag július hó 15-ik napjáig vonatkozó jelentésemet a Nagyméltóságú m. k. földmívelésügyi Miniszteriumnak legmélyebb alázattal beterjeszteni.

A folyó év téli időjárása a közigazgatásra nem volt kedvezőtlen, de igen is kártékony hatással volt a nagyhéti fagy, mely a már jáva virágzásnak indult gyümölcsfák termését tönkretette, a szőlő szépen mutatkozó hajtásait elesípte s így a szőlőgazdáknak különösen az amerikai szőlőültvényekbe helyezett reményeit nagyban lelohasztotta. Kedvező fordulatot idézett azonban elő az ezután beállott időjárás, melyben meleg verőfényes napok dús esővel váltakoztak. A tőkék új hajtásai szaporán gyarodtak s május hó végeig nagyjából elérték a zöldoltásra megkívánt minőséget. Folyt is május végén és júniusban át hangya szorgalommal a zöldoltás. A kedvező fogamzási perzentum a szőlőtermelőkben új kedvet élesztett, minnek folytán remélte ő, hogy jövő tavasszal az amerikai szőlők ültetése fokozott mérvben fog történni. Nagy leend az amerikai alanyok után kereslet. A város több holdnyi területű amerikai szőlővel beültetett telepe szintűgy a helybeli bortermelők egyletének kísérleti telepe eddigelé a legutányosabb feltételek mellett osztogatta az alanyokat; de ezek már nem lesznek képesek, hogy a fellépő igényeknek eleget tehesse. Kénytelenek lesznek egyes gazdák a már fölsőleges anyaggal rendelkező privát telepektől szükségletük egy részét, bár magasabb árak mellett is beszerezni.

Egy-két szőlőbirtokos ügybuzgalmának s kitartásának sikerült nemesített amerikai alanyval már teljesen beültetett szőlőre szert tenni, melyek már az idén is bő termést ígérnek; ezek mint oázisok a pusztán nemesak reményt, hanem bizalmat is gerjesztenek az új cultura iránt s mint úttörők vonzzák maguk után a lakosságot.

Versecz szőlőtermelő község volt, a szőlőtermelés nyújtott neki még a közelmúltban is jólétet, csak a szőlőtermelés az, mely jövő boldogulhatását képes biztosítani.

A szőlők pusztulása folytán a lakosság kénytelen volt más termelési ágához folyamodni. Gabonatermelésre adta magát; a síkon fekvő földje a búzára s tengerire utalta leginkább; a megélhetés feltételeit e téren azon körülmény nyújtotta, hogy a verseczi lakók a szomszéd községek határaitól is körülbelül 14000 hold földnek birtokosai.

A búza a kedvező tavaszi időjárás folytán szépen fejlődött, bő termést is ígért, de a június második felében beállott két viharos esőzés különösen a bujában állót megdöntötte, miáltal a termés esőkent; különösen miután egy-két helyen a rozsa, ámbár kisebb mérvben, bevette magát. Középes jó termésünk lett, holdanként közép számban 8–10 m-máz-át arattak.

Zavarólag hatott a munkás kéz hiánya, minnek következményeként beállott ránk versecziekre azvá ritka eset, hogy a gazda 4–5 frt. napszámot volt aratás idején kénytelen fizetni.

A tengeri kiűzőn áll, s ha az eső kellő időben beáll, határozottan jó termésre számíthatunk.

*) Lapunk előző számából tárgybalmaz miatt kiszorult. Szerk.

A zab, mely körülbelül 3000 holdan lett elvetve, a beléje helyezett reményeknek megfelelt.

A kaszálók jó közepes mennyiségű szénát szolgáltatottak.

Zöldség jó minőségben termelt, a szegényebb néposztálynak egyik jövedelmi forrását képezi, a mennyiben nemcsak a helyi szükséglet elégítették ki, hanem még a szomszédos hegyi lakosság is Verseczről kapja nagyjából a megkívántató mennyiségét.

Kiváltképpen a dinnye valamennyi fajtáját termelik nagy mennyiségben s kitűnő minőségben.

Nagy kiviteli kereskedelmi cikket képez a majorság és tojás, ennek következménye, hogy Verseczen és környékén nagyban virágzik a szárnyasok tenyésztése; de a kivitel által eszközölt áremelkedés a helybeli élelmezést is túlságosan drágítja.

A lótenyésztés Versecz város határában nem igen érdemel említést; hasonlóképpen hiányzik a szarvasmarhatenyésztés, és csekélymértű a juh-tenyésztés, miután nincs meg az e célra megkívántató nagyobb területű legelő. A tejgazdaság a város szükségletének kielégítésére sem elegendő, miután még a szomszédos Paulis község is Verseczre hozza a tejkészletét elárúsítás végett.

Méhészettel többen nagyobb mérvben az újabb szerkezetű kaptárak alkalmazásával foglalkoznak.

A selyemhernyótenyésztés nagyobb lendületnek örvend, a szegényebb s nehezebb munkára képtelen aszszonynépségek egyik jövedelmi forrása.

Kártékony rovarok közül a phylloxera kivül, mely a régi szőlőt mind elpusztította, úgy hogy azok már említést sem igen érdemelnek, mutatkozott tavasszal nagyobb mérvben a Heliobates gibbus, mely különösen a nemesített dűsnedvű amerikai szőlők ügyeit rágcsálta, később egy Chrysomela, mely az amerikai ujonnan ültetett alanyok leveleit szitaszzerűen átrágtá, tünt fel nagy mennyiségben, annyira, hogy rombolása aggálygerjesztő.

A hernyók nagy számban léptek fel a gyümölcsfákon, azok leszedése hatóságilag szigorúan meg volt hagyva.

A Hylesinus-féle szübugarak kárt okoztak az erdőben, különösen a köriz és szilván, pusztításukra az ellepett és elszáradt fák kivágása rendeltetett el.

Az állategészségügy kielégítő állapotot tüntetett fel a lefolyt félévben, miután csak nagyon is szörványosan fordult elő egy-egy betegségi eset.

A gyáripár relative kezd virágzni.

Tavasszal vétetett üzembe a Zoffmann-féle gözsörfőzde, mely életképesnek bizonyult s hivatalva van a szőlőmivelés virágzásának új beálltáig házagpótló telepként szerepelni.

1891-ben vétetett szintén üzembe egy gőzkeménységgyár, mely némi vajadások után jelenleg teljes működésben van.

Kiválóan emelkedett a malomipar; a két régi gőzmalmon kívül üzembe vettek egy nagyobb kiviteli gőzmalmot, mely 24 óra alatt 200 méter-mázsa gabonát képes őrölni, jelenleg teljes működésben van; létesült ezeken kívül még egy kisebb gőzmalom is.

Működésben van két gazdasági gépgyár, ezek új gépeket is készítenek, de legfőbb működésük gépek javításában nyilvánul. Verseczre nézve ez nagy előny, a gazdasági gépek tulajdonosai nem kénytelenek, mint ezelőtt gépeiket javítás céljából messzebb vidékre elküldeni, segítenek a bajos helyben. Mennyiben érdemel ez figyelmet, kitűnik már abból is, hogy Verseczen a gőzeséplőgépek száma 15-re szaporodott.

Téglagyár van 4, egyik részvényeken alult, a többi három magántulajdon, gyártmányai nagy keresetnek örvendenek.

Az előbb virágzó cognagyártás a szőlőpusztalással párhuzamosan hanyatlik.

Virágzik a Frisch-féle szeszgyár, mely szarvasmarhahizlalással van összekötve.

Van nagyobb disznóhizlaló, melynek tulajdonosa télen szalámigyárt alapított, gyártmánya kivivta magának az általános elismerést, miáltal kelendősege biztosítottának látszik.

Midőn ezzel rövid félévi jelentésemet befejeznem, kérem azt kegyesen tődomásul venni, melyvel maradtam stb.

Kiegészítésképpen az 1892. évi július hó 15-éről keltezett félévi jelentésemhez van szerencsém a következőkben az elmúlt év második feléről Nagyméltóságodnak beszámolni.

Az ügydarabok száma, melyek 1892. június óta, a mikor előadová neveztettem ki, kezemen ámentek, az év végéig 24 volt; leginkább a nagym. kir. földmivelésügyi miniszterium által leküldött kérdőívek kitöltéséből, vagy pedig a földmivelésre vonatkozó felterjesztésekből állottak. A helybeli bortermelők egyletének, mint a földmivelés ügyeivel városunkban egysesedül foglalkozó egy-

letnek választmányi üléseiben mindenkor részt vettem. — Ez egyletnek működése jótékony hatással van a szőlőmivelésre. A tagok tapasztalataikat az új szőlőmivelés terén közlik egymással; újabb indítványokra elhatározták, hogy az egyleti elnök által kellő időben behívandó tágabb körű értekezleteken megbeszélés által tisztázzák, a szőlőmivelésre vonatkozó eszmék egy törzskönyvbe fognak jegyeztetni, mely az egyleti helyiségben betekintésre ki lesz téve. Az egyleti gyűléseken jöttek szóba az alábbiakban felhozott óhajok és kérelmek is.

A gabonaneműekben elért közepes jó termés nem hozta meg kettős okból a remélt jövedelmet; először, mert aratás idején túl magas volt a nap-szám; kivételesen 4—5 frt., rendszeren 2.50—3 frt., s később a eséplés igején is 1.50 frton tartotta magát; — másodsor, mert a gabona ára rohamosan lezökönt az előbbi évihez képest, mint ez a nagym. kir. földmivelésügyi miniszteriumhoz két ízben tett felterjesztésekből kiviláglik.

A phylloxera által még teljesen el nem pusztult szőlőkből relative jó minőségű szüret volt remélhető, de a szeptember hó 6-án beállott jégeső valami 400 holdon pusztítólag hatván, itt is eselődás volt.

Nagy baj a bortermelőkre, hogy a phylloxera pusztításai folytán a borkereskedők, — kik előbb tömegesen látogattak el Verseczre — most abban a véleményben vannak, hogy nincs borkészletünk, s így felénk sem néznek, jóllehet vannak még mindig egyes pinczék, hol több száz, sőt némelyikében még 1000 hektoliter jó minőségű bor fekszik. — Hogy borunkat nem keresik, még egy másik oka is van; Olaszország felé felnyiták a vámserompok, a borkereskedők figyelme oda irányult. Az olasz borok behozatalának megkönnyítése szőlőszetünkben még más irányban is jelez már fordulatot. — A verseczi bortermelők egy-két derék úttörő elért eredményén felbátorodva, lelkesedéssel fogtak bele az amerikai szőlők ültetésébe, mert reménylették, hogy jóllehet drága, jóval drágább ez új mívelési mód a réginél, mégis, miután majd emelkedik a bor ára, fáradozásuk s befektetések dúsán meg lesznek jutalmazva; miután azonban az olasz bor lenyomta a magyar borokat, lelohadt az oly szépen gyarapodott vállalkozási kedv.

Panaszként emelik még fel, kik az amerikai szőlőmivelést kezdték, hogy azok, kik újabb fogtak hozzá az amerikai szőlők ültetéséhez, 10 évi adómentességet élveznek, míg az úttörők, kik a kezdet minden nehézségével küzdöttek, kiknek saját kárán kellett a némelykor drága tapasztalatokon átésniök, csak 6 évi adómentességben részesülnek.

Az amerikai szőlőmivelés terén nagy érdeme van a városi törvényhatóságnak s a bortermelők egyletének, kik mindegyike az általuk gondozott amerikai telepeken nagyban termesztik a különféle amerikai venyigeket s ez idén is a legutányosabban bocsátották venyigekészletüket az érdeklő közönségnek rendelkezésére.

Kár azonban, hogy nincsen a városban állandóan alkalmazott szakképzett közeg, ki beavatva az amerikai szőlőmivelés minden titkaiba, birtokában a külföldi s hazai összes tapasztalatoknak, biztos kalauzként vezérelhetné a lakosságot s így megkímélné a szőlőmivelőket a sokszor drága s kedvrontó tapogatódzásoktól.

Versecz az ország legnagyobb szőlőtermelő községe volt, nagymennyiségű adót hozott szőlőtermelése az államnak, hogy ez újra így legyen, áldozatoktól nem szabad visszaradni.

A selyemtenyésztés felvirágzására nagyban befoly a fenálló selyemgubóbévaltóintézet s a gondoskodás, hogy a faiskolában bővíben tenyésztett eperfák az utak mentén s erre alkalmas más helyen elültetessenek.

Versecz város gyümölestermése magában a városban értékesítették, hogy azonban csak nemes gyümölcsfajták kerüljenek mívelés alá, ebben ismét nagy érdeme van a törvényhatóságnak, mely két faiskolában képesített kertészek által gondoztatja a gyümölcsbenyészést.

A méhészetre, jóllehet a helybeli méhész egylet a legújabb szerkezetű és elismert jóminőségű kaptárakkal dolgozik, nem lévén az idén, a tavaszi fagyok folytán kedvező az időjárás, vajmi kevés haszon háromlott.

A szerb tövis ellen, mely a város határában a legelőkön nagyon el volt terjedve, megtétetnek a kellő intézkedések, amennyiben a város évente több száz forintnyi összeget szán azok kiirtására.

Nagy kárt okoztak a mezei egerek, melyek annyira elszaporodtak, hogy az október és novemberben eszközölt vetéseket kiették s így több helyen kénytelen volt a gazdaközönség nagyobb területeken másodsor is vetni.

A város határában az utak megfelelő jó karban vannak.

A szállítási ügyet nagyban emeli a versecz-beeskereki vasut, melynek segédemével a termékek a begacsatornához szállítva, az olcsóbb vízi út használható továbbításra.

A munkáskéz hiánya megéreződik, onnét voltak a magas naptámok aratás idején. Miután van munka, a kivándorlás esőkkent, kik mégis elmennek, az anina-resiczai telepet keresik fel, vagy pedig Bulgáriába költöznek, kevesen Amerikába.

A gyáriparról az első félévi jelentésben bővebben volt szó, változás azóta nem történt.

A nagy és kis rét, melyeken több ezer hold kitűnő minőségű föld terül el, évekkal azelőtt víz alatt volt, de ezélsze ü csatornázás által a földmivelésnek visszaadott; ez idén annyiban történt itt is újabb javítás, hogy a uagy rétbén a szivattyu közelében nagyobb körsatorna ásattott, melynek célja a netáni csapatekvízvet gyorsabban a nagy csatorna felé terelni.

A város tulajdonát képező erdő megállapított üzemterv szerint vágatik; az erdő és város közt létező, maga abban fekvő területek, melyek más kultur ágra nem használtatnak fel, újabban lomb és tűlevelű fákkal erdősítetnek be, e célra a város 4 esemete kertet létesített s már is szép eredményt ért el. Így a várhegy felső részén köröskörül s az erdő felé vezető út több pontján többévi esemeték díszlenek, melyek szép reményekre jogosítanak.

E esemeték fennmaradásának biztosítására tiltotta el a város az erdei s egyáltalában a hegyen való legeltetést.

Az állategészségügy a lefolyt évben kedvező volt, amennyiben járványos betegsége nem fordult elő. Különbben is három állatorvos örködik a városban az állategészségügy fölött s így gondoskóva van, hogy minden netán mutatkozó járványossági betegesedési esetben a baj elterjedésének mindjárt eleje vétessék.

A város birtokában van egy a modern igényeknek megfelelően berendezett újabban épült vághóhidnak, melynél a levágásra kerülő állatok egészségi állapota fölött az állandó felügyeletet a városi állatorvos gyakorolja.

Az állattenyésztés nagyobb legelők hiányában nem igen virágzik; hogy azonban a meglevő csekélyebb számú állat-állomány legalább fajlag tökélyesbüljön, a város azon van, hogy mindig a viszonyainknak legjobban megfelelő egészséges jó apaállatok elegendő számmal álljanak rendelkezésre. A kevésbbé megfelelők újabbakkal lesznek helyettesítve.

Nagy baj az állattenyésztésre a nagyobb legelők hiánya, de nagy baj az is, hogy az egyes virányokon nincs egységes veteményezés, ez által gátolva van a pásztor abban, hogy a learatott területre hajthassa a marhát. Kárára van magának a földnek is annyiban, hogy meg lesz fosztva a járóleő marha trágyájától. A helybeli gazdák egyi köbbs óhaja, létesülne oly felsőbb helyről eredő intézkedés, mely rázorítja a birtokost, hogy a közjónak vesse alá egyéni érdekeit, hogy így egész virányok egynemű mívelés alá jutván, aratás után nagyobb terület állana a legeltetésnek rendelkezésére.

Míg a szőlőmivelés határunkban virágzott ez lehetetlenség lett volna, mert minden virányban voltak kisebb nagyobb területek szőlővel beültetve; miután azonban a sík területen a szántóföldek között a szőlők a phylloxera folytán teljesen elpusztultak, a gazdák jelzett óhajának teljesülése a még ellenkezőknek csak úgy kis jóakarátába kerülne.

Jelentésemet ezennel befejezve, maradtam stb.

Napi hírek.

Spaits Péter, verseczi városi gazda márczius elején fogja megünnepelni a város szolgálatába lépésének 25 éves jubileumát.

Áthelyezés. Müller Gyula, m. kir. honvédőhadnagy, kinek a polgári elem körében is számos barátja és tisztelője volt, hason minőségben Aradra helyezettett át.

Gyémánt lakodalm. Ritkán esik meg a mai világban, midőn lázas sietséggel kívánnak minél gyorsabban élni az emberek. Ily ritka ünnepélynek voltunk szemtanúi a mult vasárnap, midőn a 76 éves, de állandó jó egészségnek örvendő Riedl Antal nagy tisztelőnek örvendő polgártársunk vezette ez alkalommal harmadszor oltár elé nejt Riedl született Piekarszky Anna tisztos úrnőt. A templomi ünnepély, melyet fényes ornátusban ngos és főtiszt. Hennys. prépost-plébánus végzett, s az öreg párhoz in-sézett gyönyörű beszéd, melyen meghatotta nem csak az ünnepelteteket, hanem a jelen volt nagyszámú közönséget is. — Fogadják a ritka magas kort elért öregek a mi üdvözlötünket is.

A temesvári ügyvédi kamara f. hó 12-én tartotta meg közgyűlését Temesvárott a város háza

tanácsstermben. A kamarai tagok rendkívül nagy számban jelentek meg, úgy a kamarai székhelyről, mint a vidékről. Az ülést Szuló Ernő elnök nyitotta meg. A közgyűlés előbb a kamara választmányának Szilágyi Dezső igazságügyminiszterhez intézett jelentését tárgyalta, majd a tisztikar és a választmány megválasztása következett. Szuló Ernő a választás idejére a közgyűlés folytatását felfüggeszti és a szavazatszedőküldöttség elnökének Rózsa Imrét, tagjainak pedig Kisfaludy Zsigmondot és Vértés Adolfot nevezte ki. A szavazás a következő eredménnyel végződött: Elnök: Szuló Ernő (97). Elnök helyettes: Dobó László (90). Titkár: Kornis Géza (87). Pénztárnok: Sztura Szilárd dr. (91). Ügyész: Lamberger Imre (125). Rendel. választmányi tagok: Rotárius Pál (152), Bredeanu Coriolan Lugos (117), Nagy Gyula (111), Dimitrievits Szvetozar dr. (101), Seemayer Károly dr. Versecz (112), Róna Ignácz dr. (128), Kisfaludy Kálmán (97), Barta Ignácz dr. (97). Póttagoknak: Weldin József dr. (93), Keppich Henrik (94), Reiner Géza dr. (90) és Prepeliezay Dezső dr. (80). A választás ellen Fülöpp Béla dr. óvást emelt, mert a szavazatszedő-bizottság 20 oly vidéki kartáristól beérkezett szavazólapot is elfogadott, a kik kétszer küldték be szavazó-lapjaikat. Ezután kimondta a közgyűlés, hogy a kamara tisztviselőit díjazásban nem részesíti. Végül a számadások felülvizsgálása és a számvizsgáló bizottság kirendelése következett. Örömmel kell kiemelni azon körülményt, hogy a kamarai tagok megtisztelő bizalmában a verseczi ügyvédi kar egyik tagja dr. Seemayer Károly különösen nagyobb mértékben részesült, mert mind a két párt felvette listájába. Nagy megtiszteltetés ez, mivel a választmányba csak két nem temesvári ügyvéd került be.

Versecz t. h. j. f. város vagyoni állását következőkben mutatja ki az összeírásal megbízott külön bizottság: a) 1.050 hold erdő 94.300 frt., b) 10.324 hold szántóföld 1.880.500 frt., c) Üres házhelyek 1800 frt., d) városi épületek 521.645 frt., e) ingóságokban 47.758 frt. 24 kr., f) letétek 108.536 frt. 47 kr., összesen 2.654.539 frt. 71 kr.

Magyar társasestély fog tartatni f. hó 25-én szombaton a „Weinrebe“ vendéglátó nagy termében, melyre az egyesület t. cz. tagjai és barátai ez úton is meghívottak. Az egyesület vígalmi bizottsága erősen készül egy nagyobb szabású hangversenyre, melyen nagybecskereki és temesvári vendégek is fognak közreműködni.

Férfi-dalárdánk utolsó farsangi bohóczestélye oly sikerült mulatság volt, melynek pártját ritkán látjuk Verseczen. A szőlővenyige terméi szufolásig megteltek közönséggel. A műsor változatos és mulattató volt, s legfeljebb azt a kifogást lehet emelni, hogy a magyar ének és zene éppenséggel nem volt képviselve, mit pedig e szépen haladó egylettől méltán elvárhatunk volna. Ha nem szerencsétlen bennünket Dr. Brajnr Lajos, a „Torontál“ szerkesztője, ki szívhez szóló hazafias hangon magyarul is beszélt — azt hihettük volna a műsor hallgatása közben, hogy nem is e hazában vagyunk. — A fentebb elmondottaktól eltekintve az egyes szereplők működéséről a legnagyobb dícsérettel kell megemlékeznünk. Különösen Renger F. karmestert kell kiemelni, ki nem csak kitűnő ének- és zenetanító, hanem mint szerző is babérok atartott. „Die schlimmen Mädchen in der Schule“ című bohózatával. Az egyes szerepekben közreműködtek a nők közül: Bauer H. és Fuchs A. úrnők, továbbá: Argény E., Braichler M., Gettmann M., Hatz J., Milloschitz M., Neukomm E., Schlemmer Stefánia és Ernesztin és Waldherr Vilma kisasszonyok, kik üde, kedves megjelenésükkel felejthetetlen képet adtak. — A férfiak közül felléptek: Bauer J., Burghardt J., Brezsovszky G., Fuchs E., Gábor L., Gettmann J., Jakobi J. és Weiszörtel urak. A mulatság tiszta jövedelme is szép összeggel gyarapította az egyesület vagyonát.

A verseczi gazdasági egyesületnek bortermelő szakasza, a régi „Weinproduzenten-Verein“ február hó 16-án tartotta az évi közgyűlését. A titkár jelentéséből kitűnik, hogy a tagok száma 116, s hogy a bortermelőknél nincs már meg az az összetartó működés, mely okvetlen szükséges, hogy Versecz a bortermelés terén ismét elfoglalja azt a helyet, mely őt régi hírnevével fogva megilletné. Versecz az országnak legelső bortermelő helye volt kvantitás tekintetében s termékeinek kvalitása sem állott utolsó helyen; hogy tehát a kölcsönös támogatás, mely csak egyleti úton érhető el, nálunk oly kevésbé jut érvényre, szomorú tény. A bortermelők egylete főfeladatát tűzte ki magának, hogy minden követ megmozgasson, miszerint a bortermelés az amerikai alanyval tért foglaljon, hogy a bortermelői praktike meggyőződjenek annak helyes-

ségéről s így megadják az alapot Versecz városának új felvirágzására a bortermelés folytán. Kötelessége tehát minden bortermelőnek, hogy ezen törekvést anyagilag s erkölcsileg támogassa, mi, tekintve az évi csekély 1 frt. 20 kr. tagsági díjat, nem igen terhelné a bortermelés iránt érdeklőket. Az egyesület két kísérleti telepen máris szép eredményt ért el, az egyik telepen különösen amerikai alanyokat oltanak be régi jó venyigéinkkel, a második telepen direkttermő amerikai venyigével tesznek kísérletet. A telepen a fölösleges venyigét potom áron, bocsátja az egyesület tagjainak rendelkezésére. Hogy munkálkodása nem lehet nagy lendületű, pénzbeli korlátoltsága okozza. A hivatalnokai kar s a bizottság a régi maradt.

Táncvizsgálatot tartott Csetry Gy. táncztanító a múlt vasárnap a tisztelendő nővérek vezetésére bizott községi leányiskolák munkatermében. A növendék-leánykák igen ügyesen mozogtak s szép haladást tettek, a mi dicséretre válik az ügyes táncmesternek. Az általa hirdettet új tánczfolyam f. hó 27-én fog megkezdetni a „Szőlővenyigé“-hez címzett vendéglőben.

Helyreigazítás. Lapunk egyik előző számában közölt „Tanfelügyelői jelentés“-be a sajtóhibák koboldja egy kis, de kellemetlen hibát csúsztatott be. Az volt ugyanis közölve, hogy városunkban 1 polgári leányiskola van. A legszívesebb készséggel igazítjuk helyre a dolgot, a mi különben mindenki előtt is ismeretes, hogy Mayering Emma k. a. is van nyilvánossági joggal ellátott 4 osztályú magán polgári leányiskolája, mely évek hosszú sora óta közmegelegedéssel teljesíti szép és nemes hivatását.

Szabadságharczi ereklyék muzeuma. Az aradi „Kölcsy Egyesület“ múlt évi márczius elsején fölhívást intézett a nemzethez, melyben egy föllátandó szabadságharczi ereklyemuzeum számára adakozásra szólítja föl a nemzetet egy szerszmind a gyűjtéssel Szabó János, volt 48-as hadosztály parancsnokát bízta meg. A „Kölcsy Egyesület“ megújítja kérését s folkéri mindazokat, kik szabadságharczi ereklyék birtokában vannak, miszerint ezeket vagy Szabó Jánosnak, vagy a „Kölcsy Egyesület“-nek beküldjék.

A „Délvidéki Nemzetőr“ (jelenlegi szerkesztője a régi kiadó Veronits József úr) múlt vasárnapi számában valamely ismeretlen R. O. egyéniség inkarnátus rossz magyarsággal írt vezércikkben oly dolgokat mond el „Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületé“-ről, melyet szó nélkül hagyom már azért sem lehet, mivel a viszonyainkat teljesen jól nem ismerő közönséget félre vezetni igyekszik s velem mint az egyesületnek 8 év óta titkárával is foglalkozni kegyeskedik. A személyekre vonatkozó dolgokra nem reflektálok, — hozzá vagyok szokva, hogy a „Neue Werschetzer Zeitung“ (szerkesztője Veronits József nyomdász úr) minden száma foglalkozzék igénytelenséggel — én is bíszke vagyok rá mint sok mások voltak, vannak és lesznek — ha az a nevezett lap támad és korhol. A hivatalnokai osztály és tanult elem minden egyes tagjára, mint általában tudatik nagy dícséret rejlik abban ha az a lap ocsárolja. A „Délvidéki Nemzetőr“ lapról azonban éppen azért, mert magyar lap s én szerkesztettem 7 hosszú év alatt — nem vártam volna, még ha régi kiadóm szerkeszti is — hogy tehetetlen düheben, azzal a hazugsággal él, mintha az egyesület kebelében pártviszály ütötte volna fel fejt, s mint állítja ott politikát üznék (s ha üznék is, az magyar, nemzeti politika lenne) stb. s ezeket éppen én gyűjtöttem volna lámpára. Hogy állítása rossz akarattú kóhalmány, kitűnik a múlt napokban megtartott rendes közgyűlésünk lefolyásából, melyen részt vett egyesületünk védnöke rudnai Nikolits Sándor főispán ő Méltósága, Seemayer János polgármesterünk, az egyesület népszerű elnöke Dr. Seemayer Károly, a város első hivatalnokai, a m. kir. járásbíró, a m. kir. adóhivatal, a főreáliskolai tanári testület, az elemi néptanítók egy része, a tanult, diplomás elem szép kis zöme, és e közgyűlésünkön akkor, midőn indítványoztatott, hogy az egyesület hivatalos lapjának címe, — azért mert pirúlni, szégyenkezni nem akartuk tovább a „Nemzetőr“ miatt — az én lapomra, a „Délvidék“-re ruháztassék át — az oly népes közgyűlésen, mint a minőt 8 év óta nem láttunk — nem akadt egyetlen árva kis hang sem, mely az indítványt nem helyeselte s teljesen jóvá nem hagyta volna. A határozat egyhangú volt s ezen alapon is, de hivatkozhatva az egyesület hivatalos lapjának keletkezése óta lelkesedéssel végzett munkálatomra, ezennel határozattal visszautasítom a „Neue“ köpönyege alatt bujkáló aláarcos vádját — s állítom, hogy a magyar nyelv terjesztő egyesület kebelében a viszálynak, pártoskodásnak nincs semmi nyoma. **Szerk.**

A „Neue Werschetzer“ trombitája megrepedt!

Wir Behm', wir blas'n ma doch.

Egy régi író mondta: „A mikor az Istennek templomot építeni akarnak, az ördög sietve épít melléje sekrestyét, s gyakran előbb kész a sekrestye, hogysem a templom fundamentumai lerakatsanak“. Ez jutott eszünkbe, midőn a Neue Werschetzer Zeitung múlt csütörtöki számában olvastuk a farsangon kelt s a böjtben „Stockfisch“ — sa vált hírt a Verseczen keletkező új „Ujságról“, mely szerinte magyar nyelven fogva megjelenni, és a szerinte megíngott Délvidékbe fog olvadni.

Megmondjuk mi a dologban a való. Néhány verseczi úri ember társulattá szervezkedik, hogy tudományos havi folyóiratot alapítson, mely hivatva lenne német ajkú polgártársaink körében ama téves eszméket és szempontokat tisztázni, kigyomláni, melyeket oda a magyar történelem, alkotmány és műveltség felől a Németországból importált Gartenlaube, Buch für Alle s. a. t. elhintettek, elplántáltak, s mely szépirodalommal is foglalkozván, magyar szellemet terjesszen, magyar irodalmot ismertessen, szóval, mely nyelvben német, de szellemben magyar legyen. — A folyóirat — mint reménylik — május hóban fog megjelenni.

A mit a „N. W. Z.“ holmiféle részvénytársulatról összehadar s ami saját szava szerint neki „unergründlich“, az oly egyszerű, ha az ember tudja, hogy egy irodalmi társulat mindig számíthat pártfogó tagokra, kik anyagilag gyamolítják; Csakhogy a „N. W. Z.“ — mint most is demonstrálta — arról is szokott írni, amit nem tud.

Különben a „N. W. Z.“ hire a mi lapunk szerkesztőjének egy farsangi tréfáján alapul. Húshagyó estején a „Szőlő venyigében“ mulatozó társaságnak beszélt valamit az új lapról s verbuválta a pártfogókat. Egy egy jámbor lélek elsápadt, mint nagy tál levezen a hűlni kezdő zsirfoltok. Szörnyűség! Verseczen egy kilenczedik lap! (Tetszik tudni van 8 lapunk: „Neue Werschetzer“, „Nemzetőr“, „Glasnik“, „Szerb érczlap“, „Ackerbauzeitung“, „Igel“, „Gebürgsbote“, s a „Délvidék“, — nem is számítva a külföldről mázsa számra egyik másik lap mellékletéül beszállított „Illustrirte Beilage“ — kat? — Egy kilenczedik lap! sopánkodott a „N. W. Z.“, még pedig a Délvidék egése alatt!! — Persze, mert ez plaidirozott mellette, pedig csak meg akarta nyergelni a „Neue“-t farsangra, — és ez neki állt a hevedernek. (Ama bizonyos lap ezt ily magyarsággal írta: „felülletni akarta, és ez felült neki“). — Nosza hamar építsük a sekrestyét, mielőtt a templomhoz hozzáfognának! — Fel is épült az, a „Neue“ csütörtöki számában, s röpdősnek benne a denevérek, melyek óva intik a fentemlített társulatban működő papot, ne lépjen a zsrnalisztikai pályára, mert ez csak töviseket terem, különösen Verseczen a Neue Zeitungnak . . . a szegénynek! A szerkesztőség nevében **Argonauta.**

Ujabb adatok a Petike kultuszhoz.

Mikép született meg „M-n“ úr „Petikéhez“ című épigramja.

Lueskos februáriusi nap volt, plane Versecz útezáin, Mélységes galucsnikba bújtatott lábakkal, f. l. ajtott gallérral, vállai közé húzott fejjel, kezeit zsebrezávgyva bandukolt „M-n“ úr a sétáren a korzó felé.

N. B. M n „úr“, — nem hölgy, mert születése napján nem lánynak, hanem fiúnak deklarálták.

Jelenleg látszik rajta, hogy agya vajudik. Vajjon mit fog szólni e mély töprengés? Tán azon tűnődik, mikép lehetne belőle leány? Meglehet, — farsang van!

Hősünk tovább lejt galucsniában a piac felé.

„Gne Herr kauf ns net Kappauer?“ — rikácsolja fülöbe egy kofa, úgy hogy hősünk, ki épen azon mesterkedett, hogy egy rengeteg tócsát átugorjék, annak kellő közepén érte el a földet, azaz vizet.

Tűnődés iből ily kellemetlen módon kizökkentve, már már dühösen zúgni kezd, hogy: „Sie unner!“ . . . de — nem teszi, nem, — areza ragyogni kezd, szája mosolyra vonul, — a kofa és kappan megadta az ideát!

Nyájás arezezal alkudozik a bámuló kofával, hogy koppaszsa meg kappanjait, mert neki csak a tollak kellene, azokat veszi meg.

Kérem lehet e csodá kozni, hogy most a kofa kezdett tűnődni, és aggodalmas pillantásokkal méregetni „Kundschaft“ — ját? „Und solche Leut lassen s' laufen!“ mormogta egyre másra, a míg kappanjait koppaszta.

Az alku megtörtént. Zsidó János csak úgy nyögött, a mint a sok tollat hősünk után czepele.

És hősünk már nem bandukolt, — vitte egy eszme, és rohant-rohant Kirchnerhez, összevásárolt ott két kocz papírost, két drb asztalos plajbázt, innen tovább Gettmann mézeskalácsos bolijába, és it vett magának egy kiló — viaszkot. És most hazá az istállóba!

Nem tudom, tán egy egyiptomi farao fejejtette a földön egyik diadalkocsija paripáját, vagy Jákob pátriárkáról származott hősünkre amaz özönvízelőtli fiakkerecs ló, a melyet az istállóból kivonzolt.

És hozzáfog t a nagy munkához. Előszedte a kappantollakat, a viaszkot és Daedalusként szárnyakat formált azokból Pegazusának, areza csak úgy tűnődött a diadaltól.

Ds csakhamar elkomorodott, a Pegazus nem engedett az ösztökélésnek, hogy szárnyra keljen.

Épen az eresz alatt tüprengett hősiük, mikép segítsen a bajon, midőn a háztetőről egy óriás lavina suppanva zuhant fejére, bekandirozva hősiüket kristályaival. Éa ő nem boszankodott, nem — sőt újra ragyogott az arca, eszébe jutott, hogy a magasból lefelé, még szárny nélkül is repül az ember és Pegazus. Hirtelen elbatározással ragadta meg Pegazusa kötőfékjét és vonszolta maga után a „Bonenplatte“ felé.

Útközben egy hentesbolt előtt baktattak el, a honnan nyájas vigyorgással, kezeit dörzsölve hajlongott a hentes a Pegazus tulajdonosa felé, szalámitelének sejtjén a Pegazust.

Hogy e pillanatban mi mentette meg a hentes orra épségét, az a világtörténelem egy megoldatlan rejtélye marad.

Hősiük rohant volna, haj de a Pegazus! Majd vonszolva, majd tuszkolva, végre mégis felkerültek a Bonenplattéra.

Felmászott a Pegazus hátára, térdeire kiteríté a két kőncz papirost, élesre hegyezé az asztalos plajbászt és azt elszántan beledöfte a Pegazus lágyékába.

Fájdalmas nyertéssel repült a Pegazus, míg M-n úr — verselt, és megszületett a „Petikéhez“ című epigramm. De már lankadt a Pegazus, hanyatlott, és épen a „Délvidék“ szerkesztőjének lakása előtt lebűgött, összetört szárnyakkal, hősiük betörött orral.

A szerkesztő úr áldott jó ember. Megesett szíve hősiükön, nem akarta még jobban elbusítani, azért megigérté, hogy helyet szorít a verselménynek a „Szerkesztői üzenetek“ -ben.

Igy jelent meg a „Petikéhez“ című „epigramm“, Kr. sz. u. 1893 évi Február 12-én a „Délvidék“ 2. évfolyamának 7. számában.

Petike.

2488. sz. — tkvi 1892.

Árverési hirdetményi kivonat.

A károlyfalvi kir. jbiróság mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bundra Sztema végrehajtónak Budimirov Agnicza és Anna izbistyei lakos végrehajtást szenvedők elleni 400 frt. tüke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a károlyfalvi kir. jbiróság területén fekvő Izbistye községi I. kötet 108. lapszámu telekkönyv A lapján foglalt következő ingatlanokra és pedíg: 1. a II. dűlőbeli 100 hlk. a. 3 hold szántónak $\frac{1}{4}$ része 99 frt., 2. a III. dűlőbeli 100 hlk. a. 4 hold szántónak $\frac{1}{4}$ része 133 frt. 50 kr., 3. a IV. dűlőbeli 100 hlk. 4 hold szántónak $\frac{1}{4}$ része 123 frt. 92 $\frac{1}{2}$ kr., 4. az V. dűlőbeli 100 hlk. 3 hold 2 $\frac{1}{2}$ □-öl kaszálónak $\frac{1}{4}$ része 55 frt. 25 kr., 5. a VI. dűlőbeli 100 hlk. 2 hold 200 □-öl kaszálónak $\frac{1}{4}$ részre 76 frt. 25 kr., 6. a 217. hrsz. 1400 □-öl szőlőnek $\frac{1}{4}$ részre 140 frt., valamint az 1881.

évi LX. t. cz. 156. §-ának alkalmazása mellett 7. a 102. sz. ház és 400 □-öl ház hely 410 frt., 8. az I. dűlőbeli 100. hr. sz. a. 1 hold szántó 162 frt., 9. a 30 hrsz. a. 1 hold szántó 133 frt., 10. a hrszám nélküli 1 hold szántó 40 frt. és 11. a 110. hrsz. a. 1 hold 400 □-öl kert 35 frt. becsértékben és ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi márczius hó 8-ik napjának délelött 10 órakor Izbistye község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áronalól is eladatni fognak.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. törv. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 8333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.

Kelt Károlyfalván 1892. évi december hó 21-én.

Gerle,

kir. aljbíró.

Meghívó.

Alulírottak a t. cz. ág. hitv. evangélikus helybeli és vidéki hittagokat az e hó 19-én délután 3 órakor megtartandó közgyűlésre ezenel meghívják. A gyűlés az ev. ág. hitv. imaházában fog megtartatni.

Tárgyalatni fog:

1. A pénztáros jelentése 1892. évről.
2. A ref. egyházzal való unió és a polgári házasság.
3. Fehértemplom évi járuléka.
4. Új tagok felvétele.
5. Ajánlatok.

A fehértemplomi ev. leánygyülekezet értesítve lön.

Verseczen 1893. évi február hó 18-án.

Kuna Jenő,

felügyelő, világi elnök.

Greszler Gyula,

ev. lelkesz, egyh. elnök.

1306. szám. — 1892.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az ujonczás Versecz városában **f. évi márczius hó 11-én és 13-án** fog megejtetni, miért is az I. korosztálybeli vagyis 1872. évbéli születésű és a II. korosztálybeli vagyis 1871. évbéli születésű hadkötelesek 100 sorsszámig bezárólag **f. é. márczius hó 11-én** a II. korosztálybeli 101. sorsszámától, és a III. korosztálybeli vagyis az 1870. évbéli születésű valamint azon idegen illetőségű hadkötelesek, kik Verseczen leendő állittatásuk iránti engedélyt nyertek, **f. évi márczius hó 13-án reggeli 8 órakor** a városház nagy termében működendő sorozó bizottság előtt megjelenni kötelesek.

Verseczen, 1893. évi február hó 17-én.

Seemayer, polgármester.

Csak

az illető a ki bevásárlásnál a „Horgony“ gyárjegyre ügyel lehet biztos, hogy nem kapott értéktelen utánzást.

A Pain-Expeller

„Horgonnyal“ legjobb eredménnyel alkalmazható esz, hátfájdalek, fejfájás, köszvény, esípőfájdalek, tagszagadás és meghűlések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájdalek enyhülésére. Minden üveg a gyárjeggyel a

„Horgonnyal“

el van látva és ez után könnyen felismerhető, Minthogy ezen kitűnő háziszser majdnem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 frt. 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

valódi.

Kirchner J. E. özvegyének

Verseczen saját házában

38 év óta fennálló s gyorsajtóval s más legujabb rendszerű kisebb sajttóval felszerelt

könyvnyomdája

ajánlja magát mindennemű nyomtatványok úgy mint:

ujságok, különféle művek, röpiratok,

árjegyzékek, számlák, étlapok, látogatójegyek,

eljegyzési kártyák, czimlapok, báli meghívók,

gyászjelentések, valamint czimkéek, árújegyek,

arany, bronz vagy különféle színű készítésére.

Elvállal továbbá körözvények, gyászjelentések, tabellák készítését minden hazai nyelven, s a legjutányosabb árak mellett.

A felvételi iroda, mely az Andrassy-sétátár és az iskola-úteza sarkán lévő Kádits-féle házában van elhelyezve, elvállal mindennemű megrendelést az összes bel- és külföldi hírlapokra, regényekre, divatlapokra és minden e szakba vágó dolgokra.

Ugyanott kaphatók minden fajta irodai szerek a legnagyobb választékban s a legjutányosabb árakon.

A XXXVI. évfolyammal bíró első verseczi német lap, a „Werschetter Gebirgsbote“ és „Délvidék“ szerkesztősége és kiadóhivala számára a hirdetések, felszólamlások és levelek a felvételi irodában is elfogadtatnak.

Mindennemű nyomtatványok a jegyzői irodák részére.